

- (d) feltétel nélkül kiadják a ki- és átutazó engedélyeket mindazoknak, akik a Nemzetközi Vöröskereszt, a svájci kormány vagy a Svéd Vöröskereszt pártfogoltjai;
- (e) garantálják, hogy a már elszállítottak életben maradnak;
- (f) elismerik, hogy a nekik átadott zsidók vagyona továbbra is a magyar állam tulajdonát képezi.¹⁰⁰

Mindeközben tovább folytak a „tárgyalások”, csak már új alapokon. A svájciak javasolta útvonal helyett (amelyhez már megvoltak a szükséges magyar kiutazó- és a román átutazóvízumok) a németek most **amellett** kardoskodtak, hogy a zsidókat Nyugat-Európán át kell küldeni Lisszabonba. A cél a kivándorlás késleltetése, ha nem éppen teljes megakadályozása volt: a romániai útvonalhoz olyan engedély kellett, amelyet a budapesti német követség is kiadhatott, a lisszaboni úthoz viszont csak Berlin adhatott kiutazó- és átutazóengedélyt.

A svájciak kiutazási engedély iránti kérését a zsidók Románián keresztül eltávozására így augusztus 14-én elutasították. Az elutasítás Hezinger augusztus 4-i javaslatára épült, amely egybevágott Himmler nézeteivel. Hezinger és munkatársai azzal érveltek, hogy a magyarok nem voltak hajlandók a Führer utasításában megadott feltételek mellett újraindítani a deportálásokat és hogy a zsidók palesztinai kivándorlása ellentétben állna Németországnak a jeruzsálemi főmuftival kapcsolatos álláspontjával.¹⁰¹

A svájciak augusztus 25-én, augusztus 31-én és szeptember 11-én megismételték kéréseiket. Ekkorra Románia már átállt, és a svájciak felvetették, hogy a 2000 németet, akit ellenségként táborba zártak, kicseréléssel ki lehetne szabadítani.¹⁰² A németek, még mindig bízva abban, hogy végül is módot találnak a végleges megoldás programjának végigvitelére, egyre húzták a tárgyalásokat. A Szálasi-puccs után a svájciak formálisan hozzájárultak egy olyan javaslatához, amely szerint Svájc¹⁰³ „rövid tartózkodásra” befogadna 8000 magyar zsidót, „feltéve, hogy az amerikai és a brit kormány garantálja és elvégzi gyors kivándoroltatásukat”¹⁰⁴. E terv szerint a magyar zsidók svájci átmeneti táborokban maradnának, míg el nem intéződik Palesztinába vagy Észak-Afrika szövetségesek elfoglalta részébe való távozásuk.¹⁰⁵ Az angolok nyugtalankodtak, s aggodalmuknak adtak hangot amiatt, hogy a 8000 magyar zsidónak nem lehet csupa valódi palesztinai bevándorlási engedélye. Amiatt is kétségeik voltak, hogy ha ezeknek a zsidóknak engedélyezik a Palesztinába való belépést, akkor ezzel esetleg nem lépik-e túl a bevándorlási kontingenst.¹⁰⁶

Azok között, akiknek a svájciak ideiglenes tartózkodást ajánlottak fel, 1000 gyermek is volt; ezeket eredetileg július 25-én svájci „nyaraltatásra” kísérelték meg Svájcba vinni.¹⁰⁷ A kivándorlást svájci, isztambuli és pa-